RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIIe KAMER

A R R E S T

nr. 215.921 van 20 oktober 2011
in de zaken A. 195.005/XII-6072 (I)
A. 197.059/XII-6255 (II)

In zake: Patsy SLABBAERT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Dirk Lindemans en Thomas Eyskens
kantoor houdende te 1000 Brussel
Keizerslaan 3
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

I.
het OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN SINT-JOOST-TEN-NODE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Bouckaert
kantoor houdende te 1000 Brussel
Loksumstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen
II.
1. het OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN SINT-JOOST-TEN-NODE
2. A. S. MOUZON
3. C. DE MAAT
4. J. DESTERCKE
5. P. DREZE
6. E. COLLINET
7. A. M. DE RAET
8. J. DESMET
9. H. DE VASCONCELOS FELIX-ALVES
10. F. KESSAS
11. E. JASSIN
12. R. LECLERE
13. R. COX,
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Bouckaert
kantoor houdende te 1000 Brussel
Loksumstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de beroepen

1. Het administratief cassatieberoep in de zaak A. 195.005/XII-6072, ingesteld op 23 december 2009, strekt tot de nietigverklaring van het tussenvonnis van 12 oktober 2009 van het rechtscollege, bedoeld in artikel 83*quinquies*, § 2, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, waarbij het rechtscollege oordeelt dat het aan alle voorwaarden voldoet om te kunnen beslissen over het beroep ingesteld door Patsy Slabbaert en de exceptie verwerpt over zijn samenstelling, de wraking van bepaalde rechters en het verzoek om de zaak *sine die* uit te stellen.

Het administratief cassatieberoep in de zaak A. 197.059/XII-6255, ingesteld op 8 juli 2010, strekt tot de nietigverklaring van het eindvonnis van 31 mei 2010, waarbij hetzelfde rechtscollege Patsy Slabbaert als gewezen ontvanger van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Sint-Joost-ten-Node aansprakelijk stelt voor een tekort dat wordt vastgesteld op 30.817,77 euro.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij beschikkingen nr. 5177 van 12 januari 2010 en nr. 5934 van 29 juli 2011 zijn de cassatieberoepen toelaatbaar verklaard.

De verwerende partijen hebben in de beide zaken een memorie van antwoord ingediend en verzoekster heeft telkens een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Robert Vander Elstraeten heeft over de beide zaken een verslag opgesteld.

Verzoekster heeft in de beide zaken een “laatste memorie met verzoek tot voortzetting” ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 september 2011.

Staatsraad Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jochen Honnay, die loco advocaat Dirk Lindemans verschijnt voor verzoekster en advocaat Jan Bouckaert, die verschijnt voor de verwerende partijen, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Robert Vander Elstraeten heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoekster was voltijds en vastbenoemd ontvanger van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (OCMW) van Sint-Joost-ten-Node.

Op 29 januari 2004 besluit het OCMW om verzoekster bij wege van tuchtmaatregel van ambtswege te ontslaan. Het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest verleent op 9 maart 2004 zijn goedkeuring aan dit ontslag. De Raad van State verwerpt bij arrest nr. 187.280 van 23 oktober 2008 de beroepen van verzoekster tot vernietiging van de tuchtmaatregel en van het goedkeuringsbesluit.

3.2. Op 19 augustus 2004 weigert de raad voor maatschappelijk welzijn van Sint-Joost-ten-Node verzoekster kwijting voor de rekeningen 2001 en 2002.

Verzoekster dient tegen dit besluit en "de stilzwijgende goedkeuring van dit besluit door het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie" op 2 november 2004 een beroep in bij het rechtscollege, bedoeld in artikel 83*quinquies*, § 2, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen (hierna: het rechtscollege, resp. BWBI).

Op 20 januari 2005 neemt het rechtscollege een tussenbeslissing waarin het zich onder meer bevoegd verklaart om te oordelen over het beroep.

3.3. Op 21 oktober 2004 legt de raad voor maatschappelijk welzijn de eindrekening vast. Op 23 december 2004 besluit dezelfde raad de kwijting aan verzoekster voor de eindafrekening afgesloten op 17 oktober 2003 te weigeren.

Verzoekster tekent tegen dit besluit van 23 december 2004 en "de stilzwijgende goedkeuring van dit besluit door het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie" op 23 februari 2005 beroep aan bij het rechtscollege.

Op 12 mei 2005 neemt het rechtscollege een tussenbeslissing waarin het beslist "dat het aan alle voorwaarden voldoet om te kunnen beslissen en dat er geen reden is om zich te onthouden" en het zich bevoegd verklaart om te oordelen over het beroep van 23 februari 2005.

3.4. Op 22 september 2005 beslist het rechtscollege in de beide beroepen, die ondertussen werden samengevoegd, dat er geen aanleiding is tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het Arbitragehof en stelt het verzoekster,

ondertussen gewezen ontvanger van het OCMW van Sint-Joost-ten-Node, aansprakelijk voor een tekort van 30.817,77 euro.

3.5. Bij arrest nr. 183.480 van 27 mei 2008 verbreekt de Raad van State de tussenvonnissen van 20 januari 2005 en 12 mei 2005 en het eindvonnis van 22 september 2005 wegens de onregelmatige samenstelling van het rechtscollege en wordt de zaak verwezen naar het rechtscollege.

3.6. Op 12 oktober 2009 spreekt het rechtscollege een tussenvonnis uit waarin het beslist "dat het aan alle voorwaarden voldoet om te kunnen beslissen"; het rechtscollege "verwerpt de exceptie aangevoerd door bezwaarindienster, over de samenstelling van het rechtscollege, de wraking van bepaalde rechters en het verzoek om de zaak *sine die* uit te stellen" en het heropent de debatten "om de zaak verder te beslechten".

Dit tussenvonnis vormt het voorwerp van het beroep in de zaak A.195.005.

3.7. Op 31 mei 2010 neemt het rechtscollege de eindbeslissing, bestreden bij het beroep in de zaak A.197.059, waarbij het beslist "dat er geen aanleiding is tot het stellen van de prejudiciële vragen aan het Grondwettelijk Hof en dat de tweede en derde exceptie worden verworpen", dat verzoekster "aansprakelijk gesteld [wordt] voor het tekort […] dat zij dienovereenkomstig dient te betalen, […] vastgesteld op: 30.817,77 euro" en dat "A.S. Mouzon en consorten, voorzitter, secretaris en raadsleden van het O.C.M.W. Sint-Joost-Ten-Node, interveniënten, […] niet aansprakelijk [worden] gesteld voor het tekort".

IV. De procedure

4.1. Het auditoraat heeft over de beide zaken één verslag opgesteld. In het belang van een goede rechtsbedeling behandelt en berecht ook de Raad van State de twee beroepen samen. Deze samenvoeging wordt overigens door ver-

zoekster gevraagd. De verwerende partijen verklaren hiertegen geen bezwaar te hebben.

4.2. Verzoekster heeft in de beide zaken een identieke "laatste memorie met verzoek tot voortzetting" ingediend. Het koninklijk besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State voorziet ná de kennisgeving van het auditoraatsverslag evenwel niet meer in de mogelijkheid om een laatste memorie neer te leggen. Wanneer de auditeur concludeert tot de verwerping van het cassatieberoep, en enkel dan, moet de verzoekende partij luidens artikel 18, § 1, van het cassatieprocedurebesluit wel "vragen dat de procedure wordt voortgezet teneinde te worden gehoord". Het auditoraatsverslag concludeert tot de verwerping van het beroep in de zaak A.195.005 en tot de inwilliging van het beroep in de zaak A.197.059. De laatste memorie in de zaak A.197.059 wordt dan ook uit de debatten geweerd. Alhoewel verzoekster in haar laatste memorie in de zaak A.195.005 naar de letter nergens verzoekt om voortzetting "teneinde te worden gehoord", kan bedoeld stuk niet anders worden opgevat, in de zaak A.195.005, dan als een dergelijk verzoek om te worden gehoord. Voor het overige wordt het ook uit de debatten geweerd.

V. Onderzoek van de middelen in de zaak A.195.005

5. Verzoekster voert in het verzoekschrift tegen het tussenvonnis van 12 oktober 2009 twee middelen in cassatie aan.

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

6. Het eerste middel is genomen uit:

> "de schending van art. 6 E.V.R.M., art. 10, 11, 149 en 190 van de G.W., art. 28, eerste lid, 1° en 3°, en art. 83*quinquies*, § 2 van de Bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen (hierna de 'Bijzondere Brusselwet'), art. 104*bis*, 7° van de Provinciewet van

30 april 1836, het rechtszekerheidsbeginsel, de bevoegdheid van de stellers van de akte en het tegenwerpen van niet bekendgemaakte overheidshandelingen, de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid als beginselen van een behoorlijke rechtsbedeling.
Doordat, eerste onderdeel, het Rechtscollege zijn samenstelling verantwoordt door en laat steunen op de aanstellingsbesluiten dd. 23 juni 2006 en 13 juni 2008, maar zonder in te gaan op de vraag wat het 'lot' is van de rechters die op 7 juni 2002 zijn aangesteld, en meer in het bijzonder van de rechters waarvan de naam is vermeld in het besluit dd. 7 juni 2002, maar niet in dat van 23 juni 2006 noch dat van 13 juni 2008.
Terwijl, een vonnis maar rechtsgeldig wordt geveld door een rechtsgeldig samengesteld Rechtscollege waarvan de samenstelling kenbaar is gemaakt door de bekendmaking van de benoemings- en ontslagbeslissingen van de rechters,
En terwijl, het Rechtscollege uitdrukkelijk moet verantwoorden om welke redenen rechter Bourgaux, rechter Picard, rechter Smal, rechter Wahl en rechter Creyf de hoedanigheid van rechter in het Rechtscollege hebben 'verloren', dan wel moet vaststellen dat zij nog steeds rechter in het Rechtscollege zijn, zodat er dus 14 rechters in het Rechtscollege zijn, terwijl de bijzondere wetgever het aantal op 9 heeft bepaald,
Zodat de samenstelling van het Rechtscollege niet beantwoordt aan het vereiste dat er negen onafhankelijke en onafzetbare rechters in het Rechtscollege zijn aangesteld, als zijnde een fundamentele waarborg op een eerlijk proces.
Doordat, tweede onderdeel, het Rechtscollege beslist dat de samenstelling van het Rechtscollege op een rechtsgeldige en tegenwerpelijke wijze is bepaald en bekendgemaakt omdat de aanstellingsbeslissing van zijn leden kenbaar is gemaakt met toepassing van de algemene publiciteitsregels bedoeld in art. 28, eerste lid, 1° en 3° van de Bijzondere Brusselwet, maar volstrekt voorbij gaat aan de grief dat het (per hypothese aangenomen) ontslag van de rechters aangesteld op 7 juni 2002 op geen enkele wijze bekend gemaakt is.
Terwijl, een vonnis maar rechtsgeldig wordt geveld door een Rechtscollege waarvan de samenstelling en de bekendmaking regelmatig is geschied en, nu daaromtrent een grief werd aangevoerd, die samenstelling en bekendmaking moeten worden gemotiveerd,
En terwijl, in de hypothese dat het antwoord van het Rechtscollege inzake de publiciteitsvereiste van de aanstellingsbeslissing rechtsgeldig is, het Rechtscollege niet verduidelijkt waarom dezelfde publiciteitsvereiste mutatis mutandis ook moet gelden voor […] het ontslag van de rechters aangesteld op 7 juni 2002,
En terwijl, art. 28, eerste lid, 1° van de Bijzondere Brusselwet geen bekendmakingsbepaling is, maar wel de grondslag is voor de openbaarheid resp. de beslotenheid van de verenigde vergadering van de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie (wat volstrekt iets anders is dan het bekendmakingsvereiste van een norm teneinde die norm verbindend en tegenwerpelijk te maken);

En terwijl, art. 28, eerste lid, 3° van de Bijzondere Brusselwet geen bekendmakingsbepaling is, maar wel de grondslag is voor de verenigde vergadering van de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie om een reglement houdende de regeling van haar interne werking te aanvaarden, wat iets anders is dan de bepaling van de wijze waarop een norm moet worden bekendgemaakt teneinde deze verbindend en tegenwerpelijk te maken, en terwijl dat reglement van de verenigde vergadering van de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie zelf niet in het Belgisch Staatsblad is gepubliceerd en dus zelf evenmin verbindend en tegenwerpelijk is aan de rechtsonderhorige,
En terwijl, geen enkele regel uitgaande van een overheid, en dus ook niet de regel die bepaalde personen bevoegd maakt om een rechtsprekende functie uit te oefenen of die hen deze bevoegdheid precies ontneemt, aan een rechtsonderhorige tegenwerpelijk en verbindend is, dan na te zijn bekendgemaakt in de vorm bij wet bepaald;
En Doordat, derde onderdeel, het Rechtscollege in het bestreden tussenvonnis een exceptie onbeantwoord laat,
Terwijl, het vonnis dat niet, minstens niet concreet noch afdoende en zeker niet juist, antwoordt op een pertinente grief die de openbare orde raakt niet wettig is gemotiveerd;
Zodat, de rechterlijke beslissing van het Rechtscollege, waarvan de samenstelling het door de bijzondere wetgever vastgestelde quorum overschrijdt, niet verbindend noch tegenwerpelijk is aan de partijen in het geschil en zij derhalve niet wettig hun bevoegdheid hebben kunnen uitoefenen."

Beoordeling

7. In het tussenvonnis van 12 oktober 2009 wordt met betrekking tot verzoeksters exceptie in verband met de samenstelling van het rechtscollege overwogen "dat overeenkomstig de bijzondere wet, het rechtscollege slechts 9 leden kan tellen, dat de aanstelling van de huidige 9 leden van het rechtscollege plaatsgevonden heeft tijdens de plenaire vergaderingen van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement dd. 23 juni 2006 en dd. 13 juni 2008, dat bij gebreke aan specifieke wetsbepalingen in verband met de bekendmaking van de aanstelling van de leden van het Rechtscollege, de algemene publiciteitsregels van het Brussels hoofdstedelijk parlement van toepassing zijn", "dat de aanstelling van mevrouw Dominique Bernard, de heren Benjamin Cadranel, Johan Huygh, Michel Kaiser, André Moyaerts, Gérard Van Den Berg, Willy Wijns en Dimitri Yernault als leden van het rechtscollege gepubliceerd werd in het Belgisch Staatsblad van 4 juli 2006 en dat de aanstelling van de heer Bernard Blero als lid van het rechtscollege

gepubliceerd werd in het Belgisch Staatsblad van 27 juni 2008", en dat "bijgevolg de huidige samenstelling van het rechtscollege door de partijen in het geding en door het publiek in het algemeen voldoende bekend is".

8. Tijdens zijn vergadering van 23 juni 2006 stelt het Brussels Hoofdstedelijk parlement de volgende negen personen aan als lid van het rechtscollege: Dominique Bernard, Benjamin Cadranel, Johan Huygh, Michel Kaiser, André Moyaerts, Gérard Van den Berg, Bruno Vanleemputten, Willy "Wijns" en Dimitri Yernault (*B.S.* 4 juli 2006). Uit dit aanstellingsbesluit van negen leden blijkt impliciet, maar zeker, dat het parlement toen de samenstelling van het rechtscollege volledig vernieuwde. Het besluit van 23 juni 2006 komt dan ook in de plaats van het eerdere aanstellingsbesluit van 7 juni 2002, waarbij Dominique Bernard, Anne-Emmanuelle Bourgeaux, Simonne Creyf, André Moyaerts, Jean-Marc Picard, Christian-Guy Smal, Gérard Van den Berg, Donatienne Wahl en Willy "Wyns" werden aangesteld als leden van het rechtscollege (*B.S.* 15 juni 2002). Dit blijkt ten overvloede uit het feit dat vier leden opnieuw werden aangesteld in 2006. Was het niet de bedoeling van het parlement geweest het rechtscollege in 2006 volledig te hernieuwen, dan zou immers een nieuwe aanstelling voor de reeds in 2002 aangestelde leden niet nodig zijn geweest.

Tijdens zijn vergadering van 13 juni 2008 stelt het Brussels Hoofdstedelijk parlement nog "Bernard Blero aan […] als lid van het rechtscollege ter vervanging van Bruno Vanleemputten, ontslagnemend" (*B.S.* 27 juni 2008).

Vijf van de in juni 2002 aangestelde leden werden niet opnieuw aangesteld in juni 2006 en zetelen bijgevolg niet meer in het rechtscollege. Uit de aanstellingsbesluiten van 23 juni 2006 en 13 juni 2008 kan niet anders worden besloten dan dat het rechtscollege, dat slechts uit negen leden mag bestaan, ten tijde van de bestreden beslissing bestond uit negen leden en volledig werd hernieuwd.

9. Verzoeksters uitgangspunt dat, zolang geen rechtsgeldig aanvaard noch bekendgemaakt ontslag van de vijf niet opnieuw aangestelde leden van het rechtscollege aannemelijk wordt gemaakt, er moet worden besloten dat er thans veertien rechters in het rechtscollege zetelen, kan, gelet op het voorgaande, dan ook niet worden bijgevallen.

In zoverre faalt het eerste middelonderdeel naar recht.

10. Eens afdoende is vastgesteld dat een persoon geen lid meer is van een rechtscollege, is het uit het oogpunt van de regelmatige samenstelling van dit college zonder enig belang te weten wat de reden is van zijn ontslag en of dit ontslag wel naar behoren werd bekendgemaakt. Het rechtscollege was er dan ook geenszins toe gehouden te verantwoorden om welke redenen de vijf in 2002 en niet opnieuw in 2006 aangestelde rechters Bourgaux, Picard, Smal, Wahl en Creyf de hoedanigheid van rechter hadden verloren, noch na te gaan of hun ontslag werd bekendgemaakt.

Overigens, voor zover als nodig, betekent de niet- of niet-correcte bekendmaking van de benoeming (en het ontslag) van de leden van een administratief rechtscollege niet dat hun aanstelling (en ontslag) onwettig is of dat het rechtscollege onregelmatig is samengesteld. Bovendien gaat verzoekster volledig voorbij aan de publicatie van de aanstellingsbesluiten in het Belgisch Staatsblad van 4 juli 2006 en van 27 juni 2008. Zij toont in het geheel niet aan dat deze bekendmaking, waarop ook in de bestreden beslissing wordt gewezen, als zodanig al niet voldoende is.

Ook in zoverre faalt het eerste middelonderdeel, en wordt ook het tweede middelonderdeel verworpen.

11. Het bestreden tussenvonnis heeft met de *sub* 7 geciteerde motivering de exceptie inzake “de onregelmatige samenstelling van het rechtscollege:

14 i.p.v. 9 rechters" beantwoord zonder schending van de rechterlijke motiveringsverplichting. Ook het derde middelonderdeel faalt.

12. Het middel wordt in elk van zijn onderdelen verworpen.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

13. Het tweede middel is genomen uit:

> "de schending van art. 6 E.V.R.M., art. 149 van de G.W., art. 83*quinquies*, § 2 van de Bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen (hierna de 'Bijzondere Brusselwet'), art. 104*bis*, 70 van de Provinciewet van 30 april 1836, art. 25 van het Koninklijk besluit dd. 17 september 1987 betreffende de procedure voor de bestendige deputatie in de gevallen waarin deze een rechtsprekende taak vervult, het rechtszekerheidsbeginsel, de bevoegdheid van de stellers van de akte, en de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid als beginselen van een behoorlijke rechtsbedeling;
> Doordat, eerste onderdeel, het Rechtscollege tijdens een vergadering dd. 2 februari 2009 heeft beslist over zijn samenstelling, zonder dat verzoekende partij was uitgenodigd om, vóór de beslissing, op een openbare zitting haar verweer inzake de samenstelling van het Rechtscollege te formuleren,
> Terwijl, de behandeling in alle gevallen waarin het Rechtscollege een rechtsprekende taak uitoefent, en dus ook wanneer het de door een procespartij geformuleerde grieven inzake zijn samenstelling behandelt, tijdens een openbare terechtzitting en op tegenspraak moet geschieden,
> En terwijl, het Rechtscollege over de wraking weliswaar onverwijld uitspraak moet doen, maar niettemin nadat de wrakende partij en het gewraakte lid zijn gehoord, zoals uit het vonnis van het Rechtscollege moet blijken,
> Doordat, tweede onderdeel, het Rechtscollege het bestreden tussenvonnis heeft genomen in een samenstelling van vijf rechters, waarvan slechts één, nl. rechter Huygh, behoort tot de minst talrijke taalgroep van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad,
> Terwijl, minstens drie van de negen in het Rechtscollege aangestelde rechters moeten behoren tot de minst talrijke, en dus de Nederlandse, taalgroep,
> En terwijl, indien artikel 83*quinquies*, § 2 van de Bijzondere Brusselwet niet zou vereisen dat minstens drie rechters tot de Nederlandse taalgroep behoren, deze bepaling zeker vereist dat minstens éénderde van de rech-

ters moet behoren tot de Nederlandse taalgroep, zodat in geval het Rechtscollege is samengesteld uit vijf rechters, er dus minstens 2 onder hen moeten behoren tot de Nederlandse taalgroep, te meer daar in onderhavige zaak het Rechtscollege een beslissing moet nemen over de aansprakelijkheid van een ambtenaar die tot de Nederlandse taalrol behoort,
En terwijl, de loutere bevestiging in het vonnis dat gebruik werd gemaakt van simultaanvertaling niet verantwoordt dat de samenstelling van het Rechtscollege afwijkt van art. 83quinquies, § 2 van de Bijzondere Brusselwet, omdat deze bepaling niet voorziet in de mogelijkheid om de niet-naleving van het taalevenwicht in de schoot van het Rechtscollege op te vangen door simultaanvertaling,
En doordat, derde onderdeel, rechter Yernault uiterlijk op 2 februari 2009 te kennen heeft gegeven om op eigen initiatief niet te zetelen in het Rechtscollege, niettegenstaande het Rechtscollege vaststelt dat er geen onverenigbaarheid bestaat tussen enerzijds het rechterschap in het Rechtscollege en anderzijds de taken van secretaris van een politieke fractie,
Terwijl, het feit dat een rechter zich van een zaak onthoudt, het bewijs van het wettelijk vermoeden dat er tegen hem een grond tot wraking bestaat, vormt, niets afdoet van de plicht van het Rechtscollege om de rechtsgrond en de motieven voor de wraking van rechter Yernault in het bestreden vonnis te vermelden,
En terwijl, het feit dat het Rechtscollege bovendien de wrakingsgronden die verzoekende partij tegen rechter Yernault heeft opgeworpen, niet heeft onderzocht en zeker niet heeft weerlegd, veronderstelt dat precies deze wrakingsgronden de weigering om te zetelen in hoofde van rechter Yernault verantwoorden,
En terwijl, de wrakingsgronden ingeroepen tegen rechter Yernault, rechter Blero en rechter Cadranel sterk vergelijkbaar zijn en een onderling verband, nl. de aanhorigheid bij de PS en de rol van PS-mandataris en tevens procespartij, mevrouw Mouzon, hebben, zodat het volstrekt onduidelijk is welke de redenen zijn die rechters Cadranel en rechter Blero ertoe hebben gebracht om, anders dan rechter Yernault, deze wrakingsgronden niet als reden van onthouding te nemen,
En terwijl, het Rechtscollege in ieder geval in het bestreden vonnis moet verduidelijken waarom identieke zoniet sterk vergelijkbare wrakingsgronden in hoofde van rechter Yernault wel in aanmerking worden genomen, maar niet in hoofde van de rechters Cadranel en Blero, terwijl het manifest onredelijk is om zonder meer te aanvaarden dat er geen enkele zweem van partijdigheid bestaat in hun hoofde, gelet op de specifieke omstandigheid dat interveniënte Mouzon in haar hoedanigheid van Brusselse parlementariër namens de PS de voordracht van de heren Cadranel en Blero als ‘PS-rechters’ heeft gesteund en ook heeft gestemd, op een ogenblik dat de drie cassatieverzoeken bij Uw Raad hangende waren en dus op een ogenblik dat interveniënte Mouzon wist dat minstens het risico bestond dat de Raad van State de vonnissen zou verbreken en de zaak zou verwijzen naar het Rechtscollege dat zich derhalve opnieuw over o.m. de aansprakelijkheid van interveniënte Mouzon zou moeten buigen.”

Beoordeling

14. Uit het tussenvonnis van 12 oktober 2009 blijkt dat het rechtscollege op 2 februari 2009 heeft beslist, "teneinde in de ruimst mogelijke mate aan het arrest van de Raad van State te voldoen dat stelt dat de zaak wordt verwezen naar het rechtscollege, anders samengesteld", dat de leden van het rechtscollege die hebben gezeteld met betrekking tot de vernietigde vonnissen, niet meer zullen zetelen en bijgevolg "zijn zetel in dit geding als volgt samen te stellen", namelijk dat het rechtscollege in de betrokken zaak zal zetelen met de vijf overblijvende leden.

Aldus heeft het rechtscollege op 2 februari 2009 geen uitspraak gedaan over verzoeksters vordering tot wraking - dat doet het slechts in het tussenvonnis - maar een beslissing getroffen nopens de samenstelling van de zetel ingevolge de verwijzing na cassatie en de mededeling van rechter Yernault, niet te zullen zetelen.

Een dergelijke beslissing of maatregel van inwendige aard, in de veronderstelling dat ertegen een voorziening in cassatie kan worden ingesteld, kan slechts, zoals een vonnis alvorens recht te doen, na het eindvonnis aan de cassatierechter worden voorgelegd. Ook het tussenvonnis van 12 oktober 2009 dat, al weze het onrechtstreeks, uitspraak doet over een maatregel van interne organisatie is nog geen eindbeslissing en de voorziening in cassatie ertegen ingesteld vóór het eindvonnis, is voorbarig, zodat het eerste onderdeel onontvankelijk is.

15. Krachtens artikel 83*quinquies*, § 2, BWBI bestaat het rechtscollege uit negen leden waarvan ten minste drie behoren tot de minst talrijke taalgroep.

Uit geen enkele wetsbepaling blijkt dat deze minimumvertegenwoordiging in het belang van de minst talrijke taalgroep in het parlement onder alle omstandigheden moet doorwerken bij de behandeling van de aan het rechtscollege voorgelegde zaken.

Ook uit de voorbereidende werken van de BWBI blijkt enkel dat deze waarborg is opgenomen in het belang van de minst talrijke taalgroep. Deze beschikt aldus over een gegarandeerde minimumvertegenwoordiging in het rechtscollege. Bij benoeming van de leden ervan moeten ten minste drie leden tot de minst talrijke taalgroep behoren.

Voormeld artikel 83*quinquies* BWBI maakt trouwens geen gewag van "minstens één derde" maar van "tenminste drie leden" op negen. Uit de tekst van dat artikel kan bijgevolg niet worden afgeleid dat in iedere zaak minstens één derde van de leden tot de minst talrijke taalgroep moet behoren. Dit zou ook niet werkbaar zijn aangezien de bijzondere wet niet voorziet in een systeem van plaatsvervangende leden en leden steeds wettig verhinderd kunnen zijn of gewraakt kunnen worden met als gevolg dat het rechtscollege in dat geval niet voltallig of zelfs niet rechtsgeldig kan zetelen.

Voor zover verzoekster opmerkt dat het voorgaande met zich kan meebrengen dat zij als ambtenaar van de Nederlandse taalrol zelfs zou kunnen worden berecht door een zetel die is samengesteld uit rechters waarvan er geen enkele het Nederlands machtig is, blijkt dat dit te dezen niet het geval was, nu toch één zetelend lid, namelijk lid Huygh, tot de Nederlandse taalgroep behoort.

Het tweede middelonderdeel faalt naar recht.

16. Het rechtscollege heeft ten slotte de wrakingsgrond die verzoekster deed gelden tegen rechter Yernault op geen enkele wijze in aanmerking genomen. Het rechtscollege stelde enkel vast dat het verzoek tot wraking van

rechter Yernault, gelet op diens eigen beslissing om geen deel uit te maken van de zetel van het rechtscollege in dit geding, zonder voorwerp was geworden. Bijgevolg was het rechtscollege geenszins gehouden in zijn beslissing de rechtsgrond en de redenen van dit verzoek tot wraking op te nemen, laat staan deze te weerleggen. De precieze reden waarom rechter Yernault daartoe had beslist, diende niet te worden opgenomen. Het rechtscollege mocht er zich toe beperken het verzoek tot wraking van de rechters Cadranel en Blero te onderzoeken en aan te geven waarom het werd verworpen. Niets verplichtte het rechtscollege hierbij hun situatie te vergelijken met die van rechter Yernault.

Wat tenslotte de beoordeling van de wrakingsverzoeken ten aanzien van de rechters Blero en Cadranel zelf betreft, geeft verzoekster niet aan waarom het determinerend motief dat "de aangeduide leden en voorzitter [van het rechtscollege] steeds de volstrekte meerderheid van de stemmen hebben bekomen" en "het rechtscollege zelfs zonder de stem van interveniënte Mouzon de samenstelling zou gehad hebben die het nu heeft", ondeugdelijk zou zijn.

Het derde onderdeel is ongegrond.

17. Het tweede middel wordt in elk van zijn onderdelen verworpen.

VI. Onderzoek van de middelen in de zaak A.197.059

18. Verzoekster voert in het verzoekschrift in de zaak A.197.059 zeven middelen tot cassatie aan. In het auditoraatsverslag worden enkel het eerste tot het vierde middel en het tweede onderdeel van het vijfde middel onderzocht.

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

19. Het eerste middel is genomen uit:

"de schending van art. 6 E.V.R.M., van art. 10, 11, 149 en 190 van de G.W., van art. 28, eerste lid, I° en 3°, en art. 83*quinquies,* § 2 van de Bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen (hierna de 'Bijzondere Brusselwet'), van art. 104*bis*, 7° van de Provinciewet van 30 april 1836, van het rechtszekerheidsbeginsel, en wegens de onbevoegdheid van de stellers van de akte en wegens het tegenwerpen van niet bekendgemaakte overheidshandelingen, en uit de schending van de eis van onafhankelijkheid en onpartijdigheid als beginselen van een behoorlijke rechtsbedeling.

Doordat**,** over het eindvonnis, het rechtscollege in het bestreden eindvonnis zijn samenstelling en de beoordeling van de wraking van bepaalde rechters steunt op en verantwoordt door het tussenvonnis dd. 12 oktober 2009,

Terwijl, een vonnis enkel rechtsgeldig kan worden geveld door een rechtsgeldig samengesteld rechtscollege, hetgeen wegens de betwisting terzake op een afdoende wijze dient te worden verantwoord in het vonnis, zoniet in het tussenvonnis waarop het eindvonnis steunt.

En terwijl, de verantwoording door verwijzing naar het tussenvonnis maar rechtsgeldig geschiedt voor zover het tussenvonnis zelf rechtsgeldig is,

Doordat, eerste onderdeel over het tussenvonnis, het rechtscollege zijn samenstelling verantwoordt door en laat steunen op de aanstellingsbesluiten dd. 23 juni 2006 en 13 juni 2008, maar zonder te bepalen noch te verduidelijken wat het 'lot' is van de rechters die op 7 juni 2002 zijn aangesteld, en meer in het bijzonder van de rechters waarvan de naam is vermeld in het besluit dd. 7 juni 2002, maar niet in dat van 23 juni 2006 noch dat van 13 juni 2008.

Terwijl, een vonnis maar rechtsgeldig wordt geveld door een rechtsgeldig samengesteld rechtscollege waarvan de samenstelling kenbaar is gemaakt door de bekendmaking van de benoemings- en ontslagbeslissingen van de rechters,

En terwijl, het rechtscollege uitdrukkelijk moet verantwoorden om welke redenen rechter Bourgaux, rechter Picard, rechter Smal, rechter Wahl en rechter Creyf de hoedanigheid van rechter in het rechtscollege hebben 'verloren', dan wel moet vaststellen dat zij nog steeds rechter in het rechtscollege zijn, zodat er dus 14 rechters in het rechtscollege zijn, terwijl de bijzondere wetgever het aantal op 9 heeft bepaald,

Zodat de samenstelling van het rechtscollege niet beantwoordt aan het vereiste dat er negen onafhankelijke en onafzetbare rechters in het rechtscollege zijn aangesteld, als zijnde een fundamentele waarborg op een eerlijk proces.

En doordat, tweede onderdeel over het tussenvonnis, het rechtscollege beslist dat de samenstelling van het rechtscollege op een rechtsgeldige en tegenwerpelijke wijze is bepaald en bekendgemaakt omdat de aanstellingsbeslissing van zijn leden kenbaar is gemaakt met toepassing van de algemene publiciteitsregels bedoeld in art. 28, eerste lid, 1° en 3° van de Bijzondere Brusselwet, maar dit college volstrekt voorbij gaat aan de grief dat het (per hypothese aangenomen) ontslag van de rechters aangesteld op 7 juni 2002 op geen enkele wijze bekend gemaakt is.
Terwijl, een vonnis maar rechtsgeldig wordt geveld door een rechtscollege waarvan de samenstelling en de bekendmaking van de samenstelling regelmatig zijn geschied en, nu daaromtrent een grief werd aangevoerd, die samenstelling en bekendmaking moeten worden gemotiveerd,
En terwijl, in de hypothese dat het antwoord van het rechtscollege inzake de publiciteitsvereiste van de aanstellingsbeslissing rechtens toereikend zou zijn, het rechtscollege niet verduidelijkt waarom dezelfde publiciteitsvereiste *mutatis mutandis* niet moet gelden voor [het] ontslag van de rechters aangesteld op 7 juni 2002,
En terwijl, de door het rechtscollege ingeroepen rechtsgrond, nl. art. 28, eerste lid, 1° van de Bijzondere Brusselwet, geen bekendmakingsbepaling is, maar wel de grondslag is voor de openbaarheid resp. de beslotenheid van de verenigde vergadering van de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie, wat volstrekt iets anders is dan het bekendmakingsvereiste van een norm teneinde die norm verbindend en tegenwerpelijk te maken;
En terwijl, art. 28, eerste lid, 3° van de Bijzondere Brusselwet geen bekendmakingsbepaling is, maar wel de grondslag is voor de verenigde vergadering van de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie om een reglement houdende de regeling van haar interne werking te aanvaarden, wat iets anders is dan de bepaling van de wijze waarop een norm moet worden bekendgemaakt teneinde deze verbindend en tegenwerpelijk te maken, en terwijl dat reglement van de verenigde vergadering van de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie zelf niet in het Belgisch Staatsblad is gepubliceerd en dus zelf evenmin verbindend en tegenwerpelijk is aan de rechtsonderhorige,
En terwijl, geen enkele regel uitgaande van een overheid, en dus ook niet de regel die bepaalde personen bevoegd maakt om een rechtsprekende functie uit te oefenen of die hen deze bevoegdheid precies ontneemt, aan een rechtsonderhorige tegenwerpelijk en verbindend is, dan na te zijn bekendgemaakt in de vorm bij wet bepaald;
En doordat, derde onderdeel over het tussenvonnis, het rechtscollege in het bestreden tussenvonnis een exceptie ongemotiveerd onbeantwoord laat,
Terwijl, het vonnis dat niet, minstens niet concreet noch afdoende en zeker niet juist, antwoordt op een pertinente grief die de openbare orde raakt, niet wettig is gemotiveerd;
Zodat, de rechterlijke beslissing van het rechtscollege, waarvan de samenstelling het door de bijzondere wetgever vastgestelde quorum overschrijdt, niet verbindend noch tegenwerpelijk is aan de partijen in het ge-

schil en zij derhalve niet wettig hun bevoegdheid hebben kunnen uitoefenen".

Beoordeling

20. Het eerste middel herhaalt de grieven die verzoekster heeft aangevoerd in het eerste middel in de zaak A.195.005. Het tussenvonnis dat als gezien wettig oordeelt dat het rechtscollege wettig is samengesteld, beslecht aldus definitief een tussengeschil waarop de rechter naderhand niet meer kan terugkomen.

Het middel, dat van de tegenovergestelde opvatting uitgaat, faalt naar recht.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

21. Het tweede middel is genomen uit:

"de schending van art. 6 E.V.R.M., van art. 149 van de G.W., van art. *83quinquies, §* 2 van de Bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen (hierna de 'Bijzondere Brusselwet'), van art. 104*bis*, 7° van de provinciewet van 30 april 1836, van art. 25 van het Koninklijk besluit dd. 17 september 1987 betreffende de procedure voor de bestendige deputatie in de gevallen waarin deze een rechtsprekende taak vervult, van het rechtszekerheidsbeginsel, en wegens de onbevoegdheid van de stellers van de akte, en de schending van de eis van onafhankelijkheid en onpartijdigheid als beginselen van een behoorlijke rechtsbedeling;
Doordat, over het eindvonnis, het rechtscollege in het bestreden eindvonnis zijn samenstelling en de beoordeling van de wraking van bepaalde rechters steunt op en verantwoordt door het tussenvonnis dd. 12 oktober 2009,
Terwijl, een vonnis enkel rechtsgeldig kan worden geveld door een rechtsgeldig samengesteld rechtscollege, hetgeen wegens de betwisting terzake op een afdoende wijze dient te worden verantwoord in het vonnis, zoniet in het tussenvonnis waarop het eindvonnis steunt.

En terwijl, de verantwoording door verwijzing naar het tussenvonnis maar rechtsgeldig geschiedt voor zover het tussenvonnis zelf rechtsgeldig is,
Doordat, eerste onderdeel over het tussenvonnis, het Rechtscollege tijdens een vergadering dd. 2 februari 2009 heeft beslist over zijn samenstelling, zonder dat verzoekende partij was uitgenodigd om, vóór de beslissing, op een openbare zitting haar verweer inzake de samenstelling van het Rechtscollege te formuleren,
Terwijl, de behandeling in alle gevallen waarin het Rechtscollege een rechtsprekende taak uitoefent, en dus ook wanneer het de door een procespartij geformuleerde grieven inzake zijn samenstelling behandelt, tijdens een openbare terechtzitting en op tegenspraak moet geschieden,
En terwijl, het Rechtscollege over de wraking weliswaar onverwijld uitspraak moet doen, maar niettemin nadat de wrakende partij en het gewraakte lid zijn gehoord, zoals uit het vonnis van het Rechtscollege moet blijken,
Doordat, tweede onderdeel over het tussenvonnis, het Rechtscollege het bestreden tussenvonnis heeft genomen in een samenstelling van vijf rechters, waarvan slechts één, nl. rechter Huygh, behoort tot de minst talrijke taalgroep van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad,
Terwijl, minstens drie van de negen in het Rechtscollege aangestelde rechters moeten behoren tot de minst talrijke, en dus de Nederlandse, taalgroep,
En terwijl, indien artikel 83quinquies, § 2 van de Bijzondere Brusselwet niet zou -vereisen dat minstens drie rechters tot de Nederlandse taalgroep behoren, deze bepaling zeker vereist dat minstens éénderde van de rechters moet behoren tot de Nederlandse taalgroep, zodat in geval het Rechtscollege is samengesteld uit vijf rechters, er dus minstens 2 onder hen moeten behoren tot de Nederlandse taalgroep, te meer daar in onderhavige zaak het Rechtscollege een beslissing moet nemen over de aansprakelijkheid van een ambtenaar die tot de Nederlandse taalrol behoort,
En terwijl, de loutere bevestiging in het vonnis dat gebruik werd gemaakt van simultaanvertaling niet verantwoordt dat de samenstelling van het Rechtscollege afwijkt van art. 83quinquies, § 2 van de Bijzondere Brusselwet, omdat deze bepaling niet voorziet in de mogelijkheid om de nietnaleving van het taalevenwicht in de schoot van het Rechtscollege op te vangen door simultaanvertaling,
En doordat, derde onderdeel over het tussenvonnis, rechter Yernault uiterlijk op 2 februari 2009 te kennen heeft gegeven om op eigen initiatief niet te zetelen in het Rechtscollege, niettegenstaande het Rechtscollege vaststelt dat er geen onverenigbaarheid bestaat tussen enerzijds het rechterschap in het Rechtscollege en anderzijds de taken van secretaris van een politieke fractie,
Terwijl, het feit dat een rechter zich van een zaak onthoudt, het bewijs van het wettelijk vermoeden dat er tegen hem een grond tot wraking bestaat, vormt, niets afdoet van de plicht van het Rechtscollege om de

rechtsgrond en de motieven voor de wraking van rechter Yernault in het bestreden vonnis te vermelden,
En terwijl, het feit dat het Rechtscollege bovendien de wrakingsgronden die verzoekende partij tegen rechter Yernault heeft opgeworpen, niet heeft onderzocht en zeker niet heeft weerlegd, veronderstelt dat precies deze wrakingsgronden de weigering om te zetelen in hoofde van rechter Yernault verantwoorden,
En terwijl, de wrakingsgronden ingeroepen tegen rechter Yernault, rechter Blero en rechter Cadranel sterk vergelijkbaar zijn en een onderling verband, nl. de aanhorigheid bij de PS en de rol van PS-mandataris en tevens procespartij, mevrouw Mouzon, hebben, zodat het volstrekt onduidelijk is welke de redenen zijn die rechters Cadranel en rechter Blero ertoe hebben gebracht om, anders dan rechter Yernault, deze wrakingsgronden niet als reden van onthouding te nemen,
En terwijl, het Rechtscollege in ieder geval in het bestreden vonnis moet verduidelijken waarom identieke zoniet sterk vergelijkbare wrakingsgronden in hoofde van rechter Yernault wel in aanmerking worden genomen, maar niet in hoofde van de rechters Cadranel en Blero, terwijl het manifest onredelijk is om zonder meer te aanvaarden dat er geen enkele zweem van partijdigheid bestaat in hun hoofde, gelet op de specifieke omstandigheid dat interveniënte Mouzon in haar hoedanigheid van Brusselse parlementariër namens de PS de voordracht van de heren Cadranel en Blero als 'PS-rechters' heeft gesteund en ook heeft gestemd, op een ogenblik dat de drie cassatieverzoeken bij Uw Raad hangende waren en dus op een ogenblik dat interveniënte Mouzon wist dat minstens het risico bestond dat de Raad van State de vonnissen zou verbreken en de zaak zou verwijzen naar het Rechtscollege dat zich derhalve opnieuw over o.m. de aansprakelijkheid van interveniënte Mouzon zou moeten buigen."

Beoordeling

22. Door in het tussenvonnis uitspraak te doen over de verzoeken tot wraking heeft het rechtscollege daaromtrent definitief zijn rechtsmacht uitgeput. Zijn beslissing hierover is een eindbeslissing waarop de rechter naderhand niet meer kan terugkomen.

Het middel, dat van de tegenovergestelde opvatting uitgaat, faalt in zoverre naar recht.

23. In zoverre het middel de kritiek herneemt op de beslissing van het rechtscollege van 2 februari 2009 en daarbij ervan uitgaat dat het rechtscollege toen over een wrakingsverzoek heeft beslist, is hiervóór bij de bespreking van het eerste middelonderdeel van het tweede middel in de zaak A.195.005 gebleken dat het middel hoe dan ook feitelijke grondslag mist.

24. Het middel wordt verworpen.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

25. Het derde middel is genomen uit:

> "de schending van art. 6 E.V.R.M., van art. 14 I.V.B.P.R., van art. 10, 11, 13, 144 en 145 en 149 van de G.W., en van art. 26, § 2, derde lid van de Bijzondere Wet dd. 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof,
> doordat, eerste onderdeel, het rechtscollege oordeelt dat de vordering tot het stellen van de zgn. eerste prejudiciële vraag wordt verworpen omdat de Grondwet manifest niet geschonden is, nl. omdat het de wetgever toekomt om de uitzonderingen bedoeld in art. 145 van de Grondwet vast te stellen, zodat de Brusselse wetgever het geschil tussen een OCMW en zijn ontvanger die aansprakelijk wordt gesteld voor een tekort, terecht heeft gekwalificeerd als een geschil betreffende politieke rechten en dus terecht heeft onttrokken aan de bevoegdheid van de hoven en rechtbanken,
> terwijl, de beslechting van een geschil betreffende de aansprakelijkheid van de ontvanger en de hieruit voortvloeiende betwisting over het verschuldigd zijn aan het O.C.M.W. van een bedrag van een tekort, een geschil betreffende burgerlijke rechten betreft, net zoals de geschillen betreffende de aansprakelijkheid en de verschuldigdheid van de vergoeding van de andere burgers of ambtenaren, zelfs van politici, en dus een geschil is dat valt onder de bevoegdheid van de hoven en rechtbanken, zonder dat de Brusselse wetgever vermocht te oordelen dat het voormelde geschil inzake een ontvanger betrekking heeft op een geschil betreffende politieke rechten,
> en terwijl, een rechter de gevorderde prejudiciële vraag moet stellen, tenzij op een rechtsgeldige wijze toepassing kan worden gemaakt van de uitzonderingsgronden die de bijzondere wetgever heeft bepaald, en enkel toepassing kan maken van de uitzonderingsgrond van de acte clair-theorie in geval van een onbetwistbare en klaarblijkelijke niet schending van de aangevoerde bepalingen.

en terwijl, de rechter, naast het organieke criterium om het bestaan van een geschil over politieke rechten vast te stellen, minstens moet motiveren waarom een bepaald geschil ten gronde kan worden beschouwd als een geschil betreffende politieke rechten, zodat verduidelijkt wordt waarom hij de tegenargumentatie terzake niet in aanmerking neemt,
en doordat, tweede onderdeel, het rechtscollege oordeelt dat de vordering tot het stellen van de zgn. tweede prejudiciële vraag wordt verworpen omdat de Grondwet manifest niet geschonden is, nl. omdat een verschil in behandeling tussen ontvangers toe te schrijven is aan de verschillen in de door de onderscheiden bevoegde wetgevers vastgestelde regimes enerzijds en aan de toepassing van de wet in de tijd anderzijds;
terwijl, de prejudiciële vraag die essentieel steunt op het gebrek aan een wettelijke regeling op het vlak van de procedureregels die het recht op wapengelijkheid en de rechten van verdediging van de betrokken ontvanger beschermen, en dit in tegenstelling tot andere wettelijke regelingen die gelden of golden voor andere ontvangers, slechts manifest ongegrond kan worden bevonden voor zover de rechter in zijn beoordeling toelicht waarom de betrokken leemte in de wetgeving verantwoord is en de daartegen geformuleerde grondwettigheidsbezwaren manifest ongegrond moeten zijn".

Verzoekster licht toe, wat de eerste prejudiciële vraag betreft, dat een geschil betreffende de aansprakelijkheid van de ontvanger een geschil is betreffende burgerlijke rechten en dus onder de bevoegdheid valt van de burgerlijke rechtbanken en hoven, dat het rechtscollege zijn toezicht op de kwalificatie ervan door de Brusselse wetgever als een geschil over politieke rechten ten onrechte beperkt tot een organieke toets en dat het Grondwettelijk Hof zelf de loutere toets van het organiek criterium niet (meer) (alleen) in aanmerking neemt. Bovendien verduidelijkt het rechtscollege niet waarom het haar argumentatie ter ondersteuning van haar prejudiciële vraag niet in aanmerking neemt. Op grond van die argumentatie kan volgens verzoekster enkel worden besloten dat de ordonnantiegever ten onrechte heeft geoordeeld dat het betrokken geschil enkel kan worden gekwalificeerd als een geschil betreffende politieke rechten.

Wat de tweede prejudiciële vraag betreft, licht verzoekster toe dat het rechtscollege geen (pertinent) antwoord geeft op haar argumentatie dat elk aansprakelijkheidsregime in voldoende mate in een wettelijk procedureel kader moet voorzien, namelijk één dat de wapengelijkheid veilig stelt. De *ad hoc*-

aanpak die het rechtscollege meent te kunnen organiseren houdt geen enkele garantie in voor de eerbiediging van de rechten van verdediging, nu het rechtscollege de gedeeltelijke weigering van het OCMW om stukken over te maken op geen enkele wijze sanctioneert en niet uitlegt in het nadeel van het OCMW en de tussenkomende (versta: de overige verwerende) partijen en het er ook niet over waakt dat stukken à décharge worden overgemaakt. Tevens is verzoekster in de administratieve fase voor het OCMW niet in kennis gesteld van het dossier, en heeft zij niet de mogelijkheid gehad om haar verweer voor te bereiden en om haar standpunt uiteen te zetten vóór de beslissing door de raad werd genomen. Het koninklijk besluit van 17 september 1987 bevat volgens haar geen afdoende garanties, zoals ook blijkt uit het negatief advies terzake van de afdeling wetgeving van de Raad van State.

Beoordeling

26. Verzoekster vroeg het rechtscollege om aan het Grondwettelijk Hof drie prejudiciële vragen voor te leggen. De eerste hiervan luidt:

> "Schenden de artikelen 89, § 2, en art. 93, § 4, van de Brusselse O.C.M.W.-wet, zoals vervangen door de artikelen 30 en 34 van de ordonnantie dd. 3 juni 2003, de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet in samenhang gelezen met de artikelen 144 en 145 van de Grondwet, met artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en met artikel 14 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, in zoverre het aan een administratief rechtscollege de bevoegdheid toevertrouwt om een geschil te beslechten betreffende de aansprakelijkheid van de ontvanger en de hieruit voortvloeiende betwisting over het verschuldigd zijn aan het O.C.M.W. van een bedrag van een tekort, terwijl de geschillen betreffende de aansprakelijkheid en de verschuldigdheid van de vergoeding van de andere burgers, zelfs van politici, vallen onder de bevoegdheid van de hoven en rechtbanken?"

27. Verzoekster stelt in haar eerste prejudiciële vraag, waarop het eerste middelonderdeel is te betrekken, de strijdigheid met de artikelen 10 en 11 in samenhang met de artikelen 144 en 145 van de Grondwet aan de orde, in zoverre de ordonnantiegever op willekeurige wijze aan de bevoegdheid van de ho-

ven en de rechtbanken de betwistingen zou onttrekken die betrekking hebben op burgerlijke rechten in de zin van artikel 144 van de Grondwet, namelijk die betreffende de aansprakelijkheid van de ontvanger.

De artikelen 13 en 145 van de Grondwet, artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de Mens en artikel 14 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten hebben niet tot doel de wetgever te verbieden betwistingen betreffende burgerlijke rechten te onttrekken aan de bevoegdheid van de hoven en de rechtbanken. In zoverre verzoekster in haar cassatiemiddel bijgevolg ook nog verwijst naar de artikelen 10 en 11 GW, autonoom gelezen, naar artikel 13 GW, naar artikel 14 IVBPR en naar artikel 6 EVRM, licht verzoekster niet toe in welk opzicht het feit dat de rechtsmacht voor dergelijke betwistingen aan een administratief rechtscollege wordt toevertrouwd op zich een schending uitmaakt van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie en van het recht op toegang tot een door de wet aangewezen onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie en gaat zij voorbij aan de autonome betekenis van het begrip "geschil over burgerlijke rechten" in het EVRM, zodat het middel in die mate onontvankelijk is.

28. Artikel 26, § 2, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof bepaalt dat de rechtscolleges waarvan de beslissingen vatbaar zijn voor cassatieberoep niet gehouden zijn het Grondwettelijk Hof te vragen om, bij wege van prejudiciële beslissing uitspraak te doen "wanneer de wet, het decreet of de in artikel 134 van de Grondwet bedoelde regel een regel of een artikel van de Grondwet bedoeld in § 1 klaarblijkelijk niet schendt".

Het rechtscollege beslist dat er geen grond bestaat om de hem door verzoekster voorgelegde eerste prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te stellen aangezien "het de wetgever toekomt de uitzonderingen bedoeld in artikel 145 van de Grondwet vast te stellen voor de geschillen in verband met de prerogatieven van het openbaar gezag, waartoe ook een geschil tussen een gemeente of OCMW en haar/zijn ontvanger die aansprakelijk wordt gesteld voor

een tekort behoort, en het aan de bevoegdheid van de hoven en rechtbanken te onttrekken [...], dat de Grondwet manifest niet geschonden is".

29. In zoverre verzoekster doet gelden dat een loutere toets van het organiek criterium - de kwalificatie door de wetgever - de weigering tot prejudiciële vraagstelling niet wettig kan verantwoorden, rust het middel op een verkeerde lezing van voormelde overweging. De weigering om de betreffende prejudiciële vraag te stellen is immers niet enkel gesteund op de bevoegdheid van de wetgever om de uitzonderingen bedoeld in artikel 145 GW vast te stellen. Het rechtscollege spreekt zich ook uit over de aard van het in het geding zijnde geschil, door er op te wijzen dat "een geschil tussen een gemeente of OCMW en haar/zijn ontvanger die aansprakelijk wordt gesteld voor een tekort" behoort tot "de geschillen in verband met de prerogatieven van het openbaar gezag" die door de wetgever aan de bevoegdheid van de hoven en rechtbanken kunnen worden onttrokken. Hiermee geeft het rechtscollege aan dat een geschil tussen een OCMW-ontvanger die aansprakelijk wordt gesteld voor een tekort en zijn bestuur dat hem daarvoor aansprakelijk stelt en tot terugbetaling van dit tekort veroordeelt, aansluit bij de uitoefening van een functie die in een dergelijke verhouding staat tot de prerogatieven van het openbaar gezag van de Staat, dat ze zich bevindt buiten de werkingssfeer van de gedingen van burgerlijke aard in de zin van artikel 144 GW en dat de wetgever dit geschil vermocht te kwalificeren als een betwisting over een politiek recht in de zin van artikel 145 GW en deze geschillenbeslechting toe te wijzen aan een administratieve rechter. Bijgevolg heeft het rechtscollege zijn toezicht ter zake niet beperkt tot het organiek criterium maar heeft het ook inhoudelijk nagegaan of de geschillen waarop artikel 89, § 2, en 93, § 4, van de OCMW-wet betrekking hebben, aldus terecht door de ordonnantiegever als geschillen over politieke rechten werden gekwalificeerd.

30. Het is geenszins nodig voor het rechtscollege om vervolgens te antwoorden op ieder argument dat tot staving van de prejudiciële vraag en de onderliggende rechtskwestie wordt aangevoerd. Aan de verplichting om de weigering de vraag te stellen met redenen te omkleden is voldaan.

31. In zoverre verzoekster met het eerste middelonderdeel de Raad van State ertoe wil brengen zelf te onderzoeken of de kwalificatie van de betwisting door de ordonnantiegever in overeenstemming is met de artikelen 10 en 11 GW, in samenhang met de artikelen 144 en 145 GW, is het middelonderdeel onontvankelijk. Het staat immers niet aan de Raad van State om de overeenstemming van een ordonnantie te toetsen aan de artikelen 10 en 11 GW.

32. Het eerste middelonderdeel is niet gegrond.

33. De tweede prejudiciële vraag die verzoekster het rechtscollege vroeg voor te leggen aan het Grondwettelijk Hof luidt:

> "Schendt art. 34 van de ordonnantie dd. 3 juni 2003 waarbij artikel 93, § 4, van de Brusselse O.C.M.W.-wet is gewijzigd, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in de mate dat het een onderscheid in behandeling invoert tussen, enerzijds:
> - de ontvanger die door het O.C.M.W.-bestuur aansprakelijk wordt gesteld voor een tekort, en die zijn rechten van verdediging als verweerder kan voeren voor een burgerlijke rechter en met naleving van alle procedurele rechten zoals voorafgaand wettelijk vastgesteld in het Gerechtelijk Wetboek zodat het O.C.M.W. op een bewijskrachtige manier moet aantonen wat het beweert;
> - de rekenplichtige die door de Staat of de provincie aansprakelijk wordt gesteld voor een door het Rekenhof vastgesteld tekort, en die zijn rechten van verdediging kan voeren voor het Rekenhof en met het wettelijk vastgestelde vereiste van de naleving van de procedurele rechten van het Gerechtelijk Wetboek, zodat het dagvarend bestuur op een bewijskrachtige manier moet aantonen wat het beweert
> en anderzijds,
> de ontvanger die als eiser voor het rechtscollege bepaald in art. 83*quinquies*, § 2, van de Bijzondere wet dd. 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, zijn veronderstelde aansprakelijkheid voor het door het O.C.M.W. vastgesteld tekort, moet ontkrachten en zonder een effectieve vrije toegang te hebben tot de stukken en zonder wettelijk vastgestelde procedureregels terzake?"

Met die vraag wilde verzoekster, zo verduidelijkt zij, niet zonder meer een verschil in behandeling tussen ontvangers onderling of ontvangers en rekenplichtigen aankaarten - waartoe het rechtscollege zijn antwoord heeft

beperkt - maar wilde zij voor dit rechtscollege in wezen het gebrek aan een wettelijke regeling op het vlak van de procedureregels zelf aan de orde stellen.

34. Het rechtscollege overweegt "dat een eerlijk proces in het kader van de procedure voor het Rechtscollege wordt gegarandeerd; dat het toepasselijk gemaakte Koninklijk besluit van 17 september 1987 betreffende de procedure voor de bestendige deputatie in de gevallen waarin deze een rechtsprekende taak vervult afdoende garanties bevat voor een goede procesvoering en dat de ontvanger haar rechten voor het Rechtscollege perfect kan vrijwaren".

Aldus antwoordt het rechtscollege wel degelijk op het bezwaar dat verzoekster ontleent aan een leemte in de wetgeving.

35. Het tweede middelonderdeel mist feitelijke grondslag.

36. Uit al het voorgaande volgt dat het derde middel niet wordt aangenomen.

D. Vierde middel

Uiteenzetting van het middel

37. Een vierde middel is genomen uit:

> "de schending van art. 149 van de Grondwet, van art. 46, 89, § 2 en 93, § 4 van de Brusselse O.C.M.W.-wet;
> doordat, het rechtscollege beslist dat het rechtsmacht heeft om het geschil over de aansprakelijkheid van verzoekende partij inzake een 'tekort' te beslechten, en terzake wijst op het verband tussen art. 46 en 93 van de Brusselse O.C.M.W.-wet,
> terwijl, het rechtscollege moet verantwoorden waarom het door verzoekende partij aangevoerde verweer van de afwezigheid van een verband tussen art. 46 en 93 van de Brusselse O.C.M.W.-wet niet in aanmerking wordt genomen, te meer daar werkelijk niet valt in te zien waarom het door verzoekende partij aangevoerde standpunt van de Afdeling Wetgeving terzake niet correct zou zijn,

> en terwijl, het rechtscollege zijn rechtsmacht moet beoordelen op grond van het werkelijke voorwerp van het geschil, d.i. een beslissing waarbij bepaalde bedragen in onwaarde worden gesteld,
> en terwijl**,** een beslissing houdende het in onwaarde stellen van bepaalde bedragen, niet gelijk te stellen is met een tekort in de zin van art. 89, § 2 of 93, § 4 van de Brusselse O.C.M.W.-wet is, zodat het rechtscollege moest vaststellen dat het zonder rechtsmacht is."

Beoordeling

38. Uit de artikelen 46*quater,* 89, § 2, en 93, § 4, van de OCMW-wet volgt dat het rechtscollege bevoegd is om kennis te nemen van het beroep van een ontvanger tegen een beslissing van de OCMW-raad waarbij de ontvanger na vaststelling van de jaarrekening of de eindrekening wordt verzocht het tekort bij te passen.

39. De OCMW-beslissing van 23 december 2004, genomen in het kader van een beslissing over de kwijting van de eindrekening, was niet beperkt tot het in onwaarde stellen van bepaalde schuldvorderingen. Aan verzoekster werd de kwijting voor de eindrekening afgesloten op 17 oktober 2003 geweigerd en zij werd uitdrukkelijk uitgenodigd het bedrag dat het OCMW had verloren wegens haar vermeende nalatigheid bij te passen.

Aangezien aldus door de OCMW-raad een tekort ten laste van de ontvanger werd gelegd, heeft het rechtscollege zich als volgt volkomen terecht bevoegd verklaard om van het hem door verzoekster voorgelegd geschil kennis te nemen:

> "Overwegende dat de rechtsmacht van het Rechtscollege uit het voorwerp van de betwisting voortvloeit, met name de beslissing van de OCMW-raad waarbij een tekort ten laste wordt gelegd van zijn ontvanger, dat tengevolge van de vastlegging van een tekort in de beslissing van de OCMW-raad dd. 23 november 2004, het Rechtscollege overeenkomstig artikel 93, § 4, van de Brusselse OCMW-wet bevoegd is om kennis te nemen van het geschil."

Het rechtscollege heeft zijn rechtsmacht naar genoegen van recht bepaald door het voorwerp van de betwisting, namelijk de beslissing van de OCMW-raad waarbij een tekort ten laste van de ontvanger wordt gelegd. De omstandigheid dat het niet om een tekort in de zin van de wet zou gaan of dat de OCMW-raad zelfs misbruik zou hebben gemaakt van de bijzondere procedure om een tekort ten laste van de ontvanger te leggen, staat de bevoegdheid van het rechtscollege niet in de weg. Ook dan moet het rechtscollege zich bevoegd verklaren, zij het dat het vervolgens de wettigheid van de beslissing van de OCMW-raad moet nagaan aan de hand van de door verzoekster aangevoerde, of desnoods ambtshalve op te werpen middelen.

40. De argumentatie van verzoekster betreft voor het overige de grond van het aan het rechtscollege voorgelegd geschil en heeft geen uitstaans met de in het cassatiemiddel aangevoerde rechtsmachtproblematiek. Zelfs indien het rechtscollege onvoldoende of onwettig geantwoord zou hebben op de argumentatie van verzoekster in verband met het begrip "tekort" in de OCMW-wetgeving, zou dit niet tot gevolg hebben dat ook zijn beslissing nopens zijn rechtsmacht onregelmatig of ongemotiveerd zou zijn.

41. Het middel faalt naar recht.

D. Vijfde middel

Standpunt van de partijen

42. Verzoekster put een vijfde middel uit de schending van artikel 149 van de Grondwet, van artikel 26, § 2, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, van artikel 104*bis*, 7°, van de provinciewet, van de artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek, van "het oud [artikel] 46, § 1 en de nieuwe [artikelen] 46*quater* en 93, § 4 van de Brusselse O.C.M.W.-wet" en van de artikelen 2 en 8 van de wet van 10 februari 2003

betreffende de aansprakelijkheid van en voor personeelsleden in dienst van openbare rechtspersonen.

Het *tweede middelonderdeel* luidt:

> "En doordat, tweede onderdeel, het Rechtscollege de aansprakelijkheid van de ontvanger weigert te toetsen aan de bepalingen van de wet van 10 februari 2003 betreffende de aansprakelijkheid van en voor personeelsleden in dienst van openbare rechtspersonen, en het stellen van een prejudiciële vraag dienaangaande weigert onder de motivering dat het geschil géén betrekking heeft op een geschil tussen privé-personen, maar wel tussen een ambtenaar en een overheid en dat de dienaangaande gevorderde prejudiciële vraag manifest niet gegrond is,
> Terwijl, de aansprakelijkheid van de ontvanger sinds de inwerkingtreding van de wet van februari 2003, moet worden getoetst aan het vereiste van die wet, behoudens op gemotiveerde wijze wordt verantwoord waarom de aansprakelijkheid van de ontvanger niet door deze wet wordt geregeld, en dus door aanduiding van de wet of het decreet bedoeld in art. 8 van die wet,
> Zodat, het vonnis dat de aansprakelijkheid van de ontvanger vaststelt voor een lichte en eerder toevallig voorkomende fout onregelmatig is."

43. Verwerende partijen betogen in hun memorie van antwoord dat de aansprakelijkheid van de OCMW-ontvanger *in casu* voortvloeit uit de bepaling van artikel 89 van de OCMW-wet, dat bepaalt dat, wanneer de OCMW-raad bij de goedkeuring van de jaarrekening vaststelt dat er een tekort is, hij de ontvanger uitnodigt om een bedrag ter grootte van het tekort te storten in de kas van het OCMW, dat deze bepaling als een aansprakelijkheidsregel dient te worden opgevat, te weten als een verplichting voor de ontvanger om de vastgestelde tekorten die ten gevolge van de miskenning van de wet onrechtmatig tot stand zijn gekomen te remediëren en dat de wet van 10 februari 2003 geen afbreuk doet aan deze aansprakelijkheidsregeling. De toepassing van artikel 8 van de wet van 10 februari 2003 is niet beperkt tot loodsen, politieambtenaren en militairen. Dat artikel bevat immers geen limitatieve opsomming, wat de parlementaire voorbereiding bij deze wet ook bevestigt.

Beoordeling

44. De wet van 10 februari 2003 voert een nieuwe, van de artikelen 1382-1383 van het Burgerlijk Wetboek afwijkende regeling in aangaande de aquiliaanse aansprakelijkheid van het personeelslid in dienst van de overheid voor fouten die het begaat in de uitoefening van zijn ambt. De wet beperkt de persoonlijke aansprakelijkheid van de statutaire personeelsleden van "openbare rechtspersonen" naar het model van artikel 18 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten. Voortaan is het statutair personeelslid in dienst van de overheid niet meer aansprakelijk voor zijn toevallig voorkomende lichte fout maar is hij voor lichte schuld "enkel aansprakelijk als die bij [hem] eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomt".

De wet van 10 februari 2003 is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 27 februari 2003 en is in werking getreden op 9 maart 2003.

45. In haar synthesememorie voor het rechtscollege deed verzoekster gelden dat de aansprakelijkheid van de OCMW-ontvanger getoetst diende te worden aan de bepalingen van de wet van 10 februari 2003 betreffende de aansprakelijkheid van en voor personeelsleden in dienst van openbare rechtspersonen.

Het rechtscollege verwerpt dit verweermiddel op grond van de overweging "dat de wet van 10 februari 2003 niet van toepassing is voor het beoordelen van de aansprakelijkheid van de ontvanger; dat de aansprakelijkheid van de OCMW-ontvanger *in casu* voortvloeit uit artikel 89 van de OCMW-wet, zoals ingevoerd bij ordonnantie van 3 juni 2003, alsook uit artikel 46*quater* van de OCMW-wet dat artikel 89, § 2, van de OCMW-wet [van] toepassing verklaart m.b.t. de eindrekening".

Aldus geeft het rechtscollege aan dat de ordonnantie van 3 juni 2003 een specifieke aansprakelijkheidsregeling bevat, waarvoor de algemene regeling van de wet van 10 februari 2003 moet wijken.

46. De wet van 10 februari 2003 stelt de algemene regels voor het statutaire overheidspersoneel in dienst van openbare rechtspersonen, op het stuk van hun persoonlijke aansprakelijkheid. Uitzonderingen op die eenvormige regeling, hoewel ze blijkens artikel 8 van de wet niet principieel uitgesloten worden, zijn bijgevolg van strikte toepassing en mogen ook niet worden vermoed. Indien de ordonnantiegever had willen afwijken van de voor het overheidspersoneel gemeenrechtelijk geldende aansprakelijkheidscriteria, dan had dit alleszins duidelijk en ondubbelzinnig uit de tekst moeten blijken. Dit is niet het geval, en -ten overvloede- al evenmin blijkt zelfs maar die intentie uit de parlementaire totstandkoming, alhoewel een verantwoording in het licht van de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof vereist is, wanneer de ontvangers naar het oordeel van de ordonnantiegever aan een afwijkend regime onderworpen moeten worden.

De ordonnantie van 3 juni 2003 betreffende het administratief toezicht en de financiële, budgettaire en boekhoudkundige voorschriften van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wijzigt de artikelen 46 en 46*quater* van de organieke wet, omdat "het noodzakelijk [is] bepaalde leemtes aan te vullen", die "zijn ontstaan bij het opheffen van het oude reglement op de gemeentelijke boekhouding enerzijds en anderzijds bij de vaststelling dat sommige bepalingen die erin voorkwamen niet meer mochten opgenomen worden in het reglement op de boekhouding van de OCMW's van het gewest daar zij tot de bevoegdheden behoren van de wetgevende macht". Tevens voegt de ordonnantie aan artikel 93 drie paragrafen toe die handelen over het kastekort van de ontvanger en een vierde paragraaf die "de beroepsmodaliteiten [bepaalt] van de ontvanger tegen de beslissingen en de uitnodigingen tot betaling van het kastekort, die de Raad voor maatschappelijk welzijn formuleert", omdat het "ook hier noodzakelijk [is] de leemtes op te vullen die voortkomen uit de opheffing van gelijkaardige bepalingen uit het oude reglement

op de gemeenteboekhouding" en omdat "bij gebrek aan wettelijke bepalingen die een terugvorderingsprocedure instellen voor het kastekort bij de ontvanger, […] het verhaal alleen mogelijk [zou] zijn krachtens een beslissing van een burgerlijke rechtbank" (*Parl.St.* Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie 2001-2002, B 84/1, 16 en 21).

Het nieuwe artikel 46*quater*, § 2, verwijst louter naar "de procedure bedoeld in artikel 89, § 2". Zoals het ook is verduidelijkt in de memorie van toelichting bij het ontwerp, dat de ordonnantie van 3 juni 2003 is geworden (*Parl. St.* Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie 2001-2002, B 84/1, 21), wordt aangenomen dat dit artikel 89 van de OCMW-wet "de procedure [regelt] in geval van niet verlenen van de kwijting van de ontvanger" of, met andere woorden, de bijzondere procedure uitwerkt om de aansprakelijkheid van de ontvanger vast te stellen.

In deze toepasselijke procedurebepalingen -in het bijzonder het instandhouden van een administratiefrechtelijk rechtscollege in het kader van de "terugvorderingsprocedure"- ligt geen specifieke afwijkende aansprakelijkheidsregeling voor de Brusselse OCMW-ontvangers besloten, in die zin dat in geen enkel van die artikelen wordt bepaald dat de aansprakelijkheid van die ontvangers volgens strengere of mildere maatstaven wordt beoordeeld dan het nieuwe gemeenrechtelijke stelsel van de persoonlijke aansprakelijkheid van de ambtenaren.

47. De wet van 10 februari 2003 is in werking getreden op 9 maart 2003. Verzoekster bleef als OCMW-ontvanger fungeren tot 1 oktober 2003. Het rechtscollege heeft dan ook ten onrechte gesteld dat de wet van 10 februari 2003 niet van toepassing is bij het beoordelen van de aansprakelijkheid van verzoekster en, bijgevolg, ten onrechte verzuimd om de aard van de nalatigheid van verzoekster nader te kwalificeren.

48. Het middelonderdeel is gegrond, in de mate waarin het de schending aanvoert van artikel 2 van de meervermelde wet van 10 februari 2003.

BESLISSING

1. De zaken A.195.005/XII-6072 en A.197.059/XII-6255 worden gevoegd.

2. De Raad van State verwerpt het cassatieberoep in de zaak A.195.005/XII-6072.

3. De Raad van State vernietigt het vonnis van 31 mei 2010, waarbij het rechtscollege, bedoeld in artikel 83*quinquies*, § 2, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, Patsy Slabbaert als gewezen ontvanger van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Sint-Joost-ten-Node aansprakelijk stelt voor een tekort dat wordt vastgesteld op 30.817,77 euro.

4. Dit arrest zal in de registers van voormeld rechtscollege worden overgeschreven en melding ervan zal worden gemaakt op de kant van het vernietigde vonnis.

5. De zaak wordt verwezen naar het rechtscollege.

6. Verzoekster wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep in de zaak A.195.005/XII-6072, begroot op 175 euro.
Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Sint-Joost-ten-Node wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep in de zaak A.197.059/XII-6255, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 oktober 2011, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
Johan Lust,	staatsraad,
Geert Van Haegendoren,	staatsraad,

bijgestaan door

Silja Doms,	griffier.

De griffier **De voorzitter**

Silja Doms **Dierk Verbiest**